

Міністерство освіти і науки України
Одеський національний політехнічний університет
Гуманітарний факультет
Кафедра психології та соціальної роботи

Співорганізатори:

Міжнародна академія соціальної роботи

Гуманітарно-економічна академія в Лодзі (Польща)

Південно-Українське відділення Соціологічної асоціації України

Головне управління праці та соціального захисту населення
Одеської обласної державної адміністрації

**МАТЕРІАЛИ
ДВАНАДЦЯТОЇ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«АКТУАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ В СОЦІАЛЬНІЙ
СФЕРІ»**

19 ЛИСТОПАДА 2018 РОКУ

Одеса
2018

ББК 60.54.94.3
УДК 316.472.082.2
A43

Редакційна колегія:

Головний редактор: Корнешук В. В., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри психології та соціальної роботи Одеського національного політехнічного університету

Члени редакційної колегії:

Карпенко О. Г., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та технології соціальної роботи Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова

Климанська Л. Д., доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри соціології та соціальної роботи Національного університету «Львівська політехніка»

Колот С. О., кандидат психологічних наук, доцент, декан гуманітарного факультету Одеського національного політехнічного університету

Романовська Л. І., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної роботи і соціальної педагогіки

Тодорцева Ю. В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри психології та соціальної роботи Одеського національного політехнічного університету

Федірчик Т. Д., доктор педагогічних наук, доцент, заступник декана факультету педагогіки, психології та соціальної роботи Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Рецензенти:

Богданова І. М., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної педагогіки, психології та педагогічних інновацій Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Онищук В. М., доктор соціологічних наук, професор, завідувач кафедри соціології Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова

A43 Актуальні дослідження в соціальній сфері : матеріали дванадцятої міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 19 листопада 2018 р.) / гол. ред. В. В. Корнешук. – Одеса: ФОП Бондаренко М. О., 2018. – 247 с.

У збірнику опубліковані матеріали українських та зарубіжних авторів, які висвітлюють проблеми психології, соціальної роботи, кадрового менеджменту та професійної підготовки фахівців.

ББК 60.54.94.3
УДК 316.472.082.2

© Одеський національний політехнічний університет,
кафедра психології та соціальної роботи, 2018 р.

1

Проблемне поле сучасних соціальних досліджень
Problematic field of contemporary social studies

2

Кадровий менеджмент і сучасні технології управління
Staff management and modern management technologies

3

Соціальна допомога та проблеми
психологічного консультування
Social care and counseling issues

4

Сучасна теорія та практика соціальної роботи
Contemporary theory and practice of social work

5

Соціальна політика та права людини
Social policy and human rights

6

Соціальна педагогіка
Social pedagogics

7

Проблеми підготовки фахівців у вищій школі
The problems of training specialists at the university

Зміст

1. ПРОБЛЕМНЕ ПОЛЕ СУЧАСНИХ СОЦІАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Тодорцева Ю. В. (<i>Одеса, Україна</i>)	19
Професійна мобільність як соціологічна категорія	
Ремез Н. Д. (<i>Одеса, Україна</i>)	22
Сучасні методи формування критичного мислення в учнів закладів загальної середньої освіти під час підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання з предметів суспільно-гуманітарного циклу	
Булгакова О. Ю., Михайлов М. (<i>Одеса, Україна – Сідней, Австралія</i>)	24
Теоретичні аспекти трактування поняття «соціальна взаємодія»	
Нікон Н. О. (<i>Одеса, Україна</i>)	26
Перформатив як форма соціальної дії	
Калюжна Є. М. (<i>Київ, Україна</i>)	29
Феномен тривожності в психології та його реконцептуалізація	
Шибко О. І. (<i>Маріуполь, Україна</i>)	31
Українська національна ідея як соціальна відповідальність	
Онофрейчук Н. В., Глушук С. П. (<i>Одеса, Україна</i>)	35
Культ якості і бізнесу – основа якості суспільства та економічного успіху країни	
Щербакова О. В., Сторож В. В. (<i>Одеса, Україна</i>)	38
Вплив рівня розвитку емпатії особистості на вибір стратегії поведінки в конфлікті	
Заноаги А. Е. (<i>Одеса, Україна</i>)	40
Сімейна економіка: проблеми в сучасних сім'ях	
Сологуб К. В. (<i>Одеса, Україна</i>)	43
Кіберсуїцид у сучасному суспільстві	
Шаматажи С. В. (<i>Одеса, Україна</i>)	45
Рекомендації з оцінювання та прогнозування успішності педагогічної діяльності	
Карагяур В. І. (<i>Одеса, Україна</i>)	47
Консенсуальний союз як соціальний феномен	
Нємцева Н. С., Нємцев Е. М. (<i>Покровськ, Україна</i>)	49
Креативність – стрижнева риса творчої особистості	
Богуславська Ю. Ю. (<i>Одеса, Україна</i>)	51
Рукоділля: ілюзія творчості	
Шановская Е. А., Дзыга В. А. (<i>Одесса, Украина</i>)	53
Политическая социализация в СССР и её влияние на современное украинское общество	

Краснянська Н. Д. *(Одеса, Україна)*

58

Особистість і суспільство: взаємодія у соціальному просторі

Тюлькіна К. О., Михальчук К. В. *(Одеса, Україна)*

60

Сутність концепції сталого розвитку в Україні

2. КАДРОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ І СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ

Постоян Т. Г., Мамедова Лейла

63

(Одеса, Україна – Сейді, Туркменістан)

Ділова репутація керівника як чинник конкурентоспроможності
закладу вищої освіти

Колот С. А., Христич А. Л.

65

(Одесса, Украина – Женева, Швейцария)

Управление проектами как главный компонент успеха IT-
проектов

Колот С. А., Камара Балла Мусса

67

(Одесса, Украина – Конакри, Гвинея)

Коучинг в системе менеджмента персонала организаций

Мосьпан Н. В. *(Київ, Україна)*

69

Стандартизація вищої освіти в Європейському Союзі

Остапчук М. В. *(Рівне, Україна)*

71

Методи оцінки ефективності прийняття управлінських рішень
керівництвом навчального закладу

3. СОЦІАЛЬНА ДОПОМОГА ТА ПРОБЛЕМИ ПСИХОЛОГІЧНОГО КОНСУЛЬТУВАННЯ

Ковальчук Т. О., Тодорцева Ю. В. *(Одеса, Україна)*

74

Танцювальна терапія як засіб психокорекційної роботи з
молодими сім'ями

Шмелькова А. А. *(Запоріжжя, Україна)*

76

Соціально-психологічне консультування як метод соціально-
психологічного впливу

Ляхова В. П. *(Николаев, Украина)*

78

Попытка осмысления крымской трагедии:
социопсихологический фактор

Оніщенко Т. М. *(Одеса, Україна)*

80

Профілактика сексуального насильства над дітьми

Боделан М. В., Кебал К. Ю. *(Одеса, Україна)*

82

Онлайн-консультування як складова професійної діяльності
соціального працівника

Музика Ю. О. *(Одеса, Україна)*

84

Напрями допомоги при розладах харчової поведінки

Беляєва Х. О., Кримова Н. О. (Одеса, Україна)	87
Особливості психологічного впливу кіберпростору на молодь	
Дідик Н. М. (Кам'янець-Подільський, Україна)	89
Форми і методи соціально-психологічної допомоги при молодіжному безробітті	
Москалюк О. І. (Хмельницький, Україна)	91
Проблеми та труднощі студентської сім'ї	
Булгакова О. Ю., Гончарова М. С. (Одеса, Україна)	93
Порівняльний аналіз соціальних послуг для жінок між Україною та Піренейським півостровом	
4. СУЧАСНА ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ	
Клочко О. О. (Суми, Україна)	96
Дефеніція поняття «ситуація конфлікту із законом»	
Кримова Н. О., Лисенко О. М. (Одеса, Україна)	98
Сучасні підходи до розуміння процесів групи	
Сухар С. В., Гладченко С. В. (Одеса, Україна)	100
Соціальний супровід в підтримку сексуального здоров'я жінки в пренатальний та постнатальний період	
Северинюк Т. О. (Одеса, Україна)	102
Формування медіаграмотності людей похилого віку в системі медіаосвіти	
Миронюк С. І. (Одеса, Україна)	104
Специфіка соціально-педагогічного супроводу багатодітних сімей	
Моїсеєва Т. М. (Одеса, Україна)	107
Соціальна адаптація осіб, звільнених після відбуття покарання: історичний досвід (за матеріалами журналу «Тюремный вестник»)	
Рідкодубська Г. А. (Хмельницький, Україна)	110
Соціальна робота з бездоглядними та безпритульними дітьми	
Журавель А. В., Богуславська Ю. Ю. (Одеса, Україна)	112
Профілактика правопорушень серед молоді	
Боделан М. В., Чорна С. С. (Одеса, Україна)	114
Клінічне інтерв'ювання як метод отримання інформації про індивідуально-психологічні особливості людей похилого віку	
Овод Ю. В. (Хмельницький, Україна)	116
Алгоритм соціального супроводу сімей, що виховують дитину з особливими освітніми потребами	
Рибаківа Ю. Д. (Одеса, Україна)	118
Соціальна перцепція образу сім'ї у дітей-сонця	

2. Hartman F., Ashrafi R. Project management in the information systems and information technologies industries / F. Hartman, R. Ashrafi // Project Management Journal. – 2002, September. – P. 5–15.

Колот С. А., Камара Балла Мусса (Одесса, Украина – Конакри, Гвинея)
КОУЧИНГ В СИСТЕМЕ МЕНЕДЖМЕНТА ПЕРСОНАЛА
ОРГАНИЗАЦИЙ

Введение коучинга в систему менеджмента организаций способствует оптимизации системы управления персоналом. Главной целью управления становится формирование компетентности менеджеров всех уровней по эффективному использованию и развитию группового и индивидуального потенциала персонала.

Kolot S., Kamara Balla Mussa (Odessa, Ukraine – Conakry, Guinea)
COACHING IN THE SYSTEM OF PERSONNEL MANAGEMENT
ORGANIZATIONS

The introduction of coaching into the management system of organizations contributes to the optimization of the personnel management system. The main goal of management is the formation of the competence of managers at all levels on the effective use and development of group and individual staff potential.

Политические и экономические реформы современного общества неизбежно связаны с введением технологических, социальных и управленческих инноваций. Особую актуальность приобретают вопросы модернизации менеджмента, когда центр тяжести социальных технологий управления смещается от жесткого администрирования к менеджменту человеческих ресурсов, при котором стратегия управления нацелена на мобилизацию резервов личности каждого сотрудника. Актуальными становятся задачи формирования социально-экономического поведения сотрудников организаций на основе расширения их компетентностей, что способствует эффективности управления и повышению конкурентоспособности предприятий. Решение этих задач связано, прежде всего, с необходимостью совершенствования управленческих подходов со стороны руководящего звена.

Одним из перспективных в этом отношении методом является коучинг. Профессиональное управленческое консультирование на базе технологии коучинга представляет собой сложившуюся систему, сформировавшуюся как междисциплинарное направление из методов активного наблюдения и слушания, вопросных технологий, проективных методик, нейролингвистического программирования, элементов глубинной психологии и психотерапии. В коучинге успешно применяются испытанные и современные методы менеджмента, выработаны технологии

взаимоотношения коуч-консультанта и клиентов, интенсивно развивается теория консалтинга (консультирования) в стиле коучинга.

Анализ опыта использования коуч-менеджмента ведущими организациями позволил выявить следующее:

Успешный коуч-менеджмент позволяет эффективно использовать человеческий потенциал в достижении целей компании. Способствует созданию атмосферы безопасности и доверия сотрудников к руководству, повышению производительности труда и росту конкурентоспособности предприятия, стимулирует высокую инициативность сотрудников.

Коучинг используется как один из инновационных инструментов управления персоналом и компанией в целом, влияния на подчиненных. Подход к формированию системы управления персоналом на основе коучинга существенно повышает эффективность работы и мотивацию персонала в любой сфере деятельности компании. Рассмотрение коуч-менеджмента как неотъемлемой составляющей общей системы менеджмента человеческих ресурсов становится все более актуальным для развития современных компаний.

Отмечаются востребованность и позитивные результаты коучинга в компаниях для управления изменениями, создания роста, повышения эффективности, доверительных отношений между сотрудниками, эффективного планирования. Коучинг используется для развития лидерских качеств, навыков влияния, самоосознанности, эмпатии и навыков межличностного и внутрикомандного взаимодействия.

Используются различные виды коучинга: индивидуальный, управленческий, лидерский, командный, коучинг организационного развития. Наблюдается максимальный рост спроса на командный коучинг и коучинг лидерства для команд высших руководителей и топ-менеджмента.

Технология коучинга построена на использовании широкого репертуара различных моделей и техник, которые направлены на повышение самостоятельности и активности участников сессии при решении проблем.

Таким образом, введение коучинга в систему менеджмента организаций способствует оптимизации системы управления персоналом на основе перехода от административных методов управления к управлению человеческим капиталом, при котором главной целью управления становится формирование компетентности менеджеров всех уровней по эффективному использованию и развитию группового и индивидуального потенциала персонала.

ЛІТЕРАТУРА // ЛИТЕРАТУРА // REFERENCES

1. Академия коучинга. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: // <http://www.vsetreningi.ru>
2. Геллвей У. Т. Коучинг. Определение и понятие коучинга. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: // <http://www.mazpek.ru>
3. Whitmore J. Le guide du coaching. 4eme Edition. – MaXIMa. – 2012. – 270 p.

Моспан Н. В. (Київ, Україна)
СТАНДАРТИЗАЦІЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ
В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ

У тезах розглянуто процес стандартизації вищої освіти ЄС як нова форма управління освітньої галузі. Наведені основні інструменти стандартизації вищої освіти в контексті її взаємодії з ринком праці.

Mospan N. (Kyiv, Ukraine)
STANDARDIZATION OF HIGHER EDUCATION
IN THE EUROPEAN UNION

The thesis discusses the process of standardization of higher education in the EU as a new governing form of the educational sector. The main standardization tools are presented in the context of the interaction with labour market.

Процеси глобалізації, інтернаціоналізації та європеїзації підштовхнули держави-члени ЄС до розвитку нових форм управління сферою вищої освіти через її стандартизацію. Оскільки вища освіта «була чутливою сферою політики, де сувора регуляція могла порушити національний суверенітет», це питання було вирішено введенням «м'якого» керівництва – використанням переконливої сили, і нових інструментів недержавної сили для «дистанційного» керування [3, с. 269].

Сучасні форми управління передбачають першість держав, як установ, множинність органів, що беруть участь в управлінні, а також перехід від ієрархічних, авторитетних або бюрократичних форм соціальної координації до форм ринків і мереж. ЄС бере за основу право і регулювання як ключову частину керівного арсеналу, але робить акцент на використанні м'якої сили. М'яка сила охоплює цілий набір соціальних, культурних і політичних можливостей: від соціальних стратегій до можливостей залучення до справи чи альянсу. З цією метою в галузі вищої освіти розробили конкретні керівні засоби (мережі, семінари, відгуки, експертні групи тощо) [3]. Це призвело до появи значної кількості різнобічних європеїзованих експертів, практиків і професіоналів, особливо у сфері вищої освіти. Саме вони є активними розробниками сучасних стандартів, їх контроль проводиться без видимого політичного втручання; їх вплив замаскований, однак досить поширений, а впровадження відбуваються без стягнення податку. Управління без «уряду», без обтяжливого регулювання чи постійної перевірки є привабливою рисою стандартів, які є інструментами публічного порядку, що доповнюють регулювання [1, с. 60].

Стандарти постійно обговорюються та розвиваються, їх постійно перероблюють відповідно до поточних обставин. У певному сенсі вони завжди мають тимчасову дію. Стандарти використовуються для управління

ЄПВО через стратегії, індикатори, критерії та зіставлення. Стандарти базуються на зібраних даних, важливих для моніторингу прогресу, та гарантують достовірність зібраних даних [3].

Стандарти є ідеальним вирішенням проблем у процесі прийняття рішень в ЄС, що «є необхідним для узгодження законів, постанов та адміністративних ухвал в Європі» [3], коли кордони і установи лишаються недоторканими. Вигодою розробників стратегій є те, що стандартизація покращує національні системи та удосконалює їх керівництво, гармонізує системи по всій Європі і так вибудовує ЄПВО.

До інструментів стандартизації освіти та ринку праці дослідники зараховують Європейські та національні рамки кваліфікацій (ЄРК, НРК), Європейську кредитну трансферно-накопичувальну систему (ЄКТС), Стандарти та рекомендації забезпечення якості вищої освіти (ESG), Європейський пропуск (Europass) та Європейську систему компетенцій, кваліфікації та професії (ESCO) [2, с. 129].

Одним з найважливіших інструментів процесів стандартизації є запровадження в Європі Національної рамки кваліфікацій (NQF) відповідної Європейській рамці кваліфікацій (EQF). Проте, «незважаючи на те, що така пропозиція мала рекомендаційний характер, ми стали свідками поширення та інтенсифікації процесу розроблення та впровадження НРК» [2, с. 129]. У тексті Рекомендацій зазначається, що національна система має бути пов'язаною з ЄРК (EQF) шляхом посилання на систему та «шляхом розроблення національної системи кваліфікацій, де це відповідає національному законодавству та практики» [2, с. 129].

Отже, впровадження стандартизації розглядають як особливий спосіб організації координації вищої освіти, де стандарти є об'єктами, які структурують загальне освітнє поле або таким чином формують загальний простір для європейської освіти. Систему управління розглядають як сукупність взаємозв'язаних правил, які визначають рівновагу влади між різними учасниками, обсяги формальної влади, цілі політичних процесів та включають правила щодо того, як можна реагувати на успіх або невдачу при здійсненні певних дій [2, с. 132].

Тому у сучасній вищій освіті, зокрема після Лісабонської декларації (2000р.), ключовий акцент робиться на політику координації (Відкритого методу координації (ОМС)) як головного механізму управління.

ЛІТЕРАТУРА // LITERATURE // REFERENCES

1. Borraz O. Governing Standards: The Rise of Standardization Processes in France and in the EU [Electronic resource]. Governance. 2007. URL: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/j.1468-0491.2007.00344.x> (application date: 30.10.2018).

2. Elken M. Standardization of higher education in Europe – policy coordination 2.0? [Electronic resource]. Taylor & Francis Online. 2017.P.127-142 URL:<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/14494035.2017.1278873> (application date: 30.10.2018).

Наукове видання

**МАТЕРІАЛИ
ДВАНАДЦЯТОЇ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«АКТУАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ В СОЦІАЛЬНІЙ СФЕРІ»
м. Одеса, 19 листопада 2018 р.**

Головний редактор В. В. Корнешук

Підписано до друку 15.11.2018.
Формат 60×90/16. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman. Друк цифровий. Ум. друк. арк. 14,6.
Наклад 100 прим.

Надруковано у ФОП Бондаренко М.О.
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до державного реєстру видавців ДК № 4684 від 13.02.2014 р.
м. Одеса, вул. В. Арнаутська, 60
т. +38 0482 35 79 76
info@aprel.od.ua

